

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 februari 2021
(OR. en)

5932/21

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0295(COD)**

COMER 9
CONOP 3
CFSP/PESC 101
ECO 16
UD 36
ATO 8
COARM 14

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	4 februari 2021
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2021) 42 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de uitvoering van Verordening (EG) nr. 428/2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweëërlei gebruik

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2021) 42 final.

Bijlage: COM(2021) 42 final

Brussel, 3.2.2021
COM(2021) 42 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de uitvoering van Verordening (EG) nr. 428/2009 tot instelling van een
communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel
en de doorvoer van producten voor tweemaal gebruik**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de uitvoering van Verordening (EG) nr. 428/2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik

1. INLEIDING

Artikel 23, lid 3, van Verordening (EG) nr. 428/2009 (hierna “de verordening” genoemd) bepaalt dat de Commissie jaarlijks aan het Europees Parlement een verslag voorlegt over de activiteiten, onderzoeken en raadplegingen van de coördinatiegroep tweërlei gebruik. Artikel 25, lid 2, van Verordening (EG) nr. 428/2009 bepaalt voorts dat de Commissie om de drie jaar bij de Raad en het Parlement een “uitgebreid uitvoerings- en effectbeoordelingsverslag” indient. In artikel 25, lid 3, is vastgelegd dat er in specifieke delen van het verslag nader moet worden ingegaan op de activiteiten van de coördinatiegroep tweërlei gebruik, op de totstandbrenging van een beveiligd en versleuteld systeem voor de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Commissie, en op de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 van artikel 15 betreffende het bijwerken van de controlelijst en van artikel 24 inzake de nationale sancties bij inbreuken op de verordening. In het licht daarvan is de Commissie in 2013 begonnen met de publicatie van jaarlijkse verslagen over de controle op de uitvoer en heeft zij in haar mededeling uit 2014 getiteld “De herziening van het uitvoercontrolebeleid”¹ erkend dat de publicatie van verslagen en niet-gevoelige controlegegevens, naast de specifieke vereisten van artikel 15, artikel 23, lid 3, artikel 25, lid 3, en artikel 24, van cruciaal belang is om de transparantie te vergroten en de naleving door de exploitanten en hun controlecapaciteit te verbeteren.

Dit verslag, dat is opgesteld door de Commissie met inbreng van de lidstaten² in de coördinatiegroep tweërlei gebruik, verstrekt informatie over de uitvoering van de verordening in 2019 en bevat geaggregeerde gegevens over uitvoercontrole voor 2018.

2. ONTWIKKELING VAN HET BELEIDS- EN REGELGEVINGSKADER

2.1 Herziening van het uitvoercontrolebeleid

Het wetgevingsproces voor de modernisering van de EU-uitvoercontroles, dat in 2016 van start ging³, is in 2019 aanzienlijk gevorderd met de goedkeuring door de Raad van een mandaat voor onderhandelingen met het Europees Parlement in juni 2019 en de start van de dialoogonderhandelingen tussen de medewetgevers in het najaar. In oktober en november 2019 hebben de Raad, het Europees Parlement en de Commissie twee dialoogonderhandelingen gevoerd.

De Commissie heeft in de loop van 2019 een reeks gerichte raadplegingen en uitwisselingen georganiseerd met de belangrijkste belanghebbenden uit de sector en het maatschappelijk middenveld. Meer bepaald werd er op 13 december 2019 een forum voor uitvoercontrole

¹ COM(2014) 244 final van 24 april 2014.

² De bevoegde autoriteiten van sommige lidstaten doen ook openbaar verslag van de handel in producten voor tweërlei gebruik.

³ Het voorstel van de Commissie voor een verordening COM(2016) 616 is te vinden op <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1476175365847&uri=CELEX:52016PC0616>

georganiseerd, samen met het Finse voorzitterschap van de Raad van de EU, om van gedachten te wisselen met belanghebbenden uit de sector en het maatschappelijk middenveld⁴.

2.2 Wijzigingen van Verordening (EG) nr. 428/2009

Actualisering van 2019 van de controlelijst van de EU

De controlelijst van de EU in bijlage I bij de verordening is tijdens de verslagperiode eenmaal gewijzigd om de lijst van aan controle onderworpen producten voor tweërlei gebruik bij te werken. Deze wijziging⁵ omvatte meer dan 300 wijzigingen waarover in 2018 in het kader van de multilaterale uitvoercontrole-regelingen overeenstemming was bereikt (grotendeels het gevolg van wijzigingen overeengekomen tijdens de plenaire vergadering van het Wassenaar Arrangement in 2018, waarvan vele van redactionele aard). De bijlagen II en IV bij de verordening werden ook bijgewerkt overeenkomstig de wijzigingen in bijlage I.

Met de EU-controlelijst van 2019 zijn met name nieuwe controles ingevoerd op bepaalde discrete microgolftransistoren (3A001b3f), signaalgeneratoren met gespecificeerde “Radio Frequency modulation bandwidths” (3A002d5), software ontworpen om de werking van microcomputers/microprocessoren te herstellen na elektromagnetische puls (EMP) of elektrostatische ontlading (ESD) (3D005), voor maskers en systeemrasters (“reticles”) ontworpen voor optische sensoren (6B002) en voor lanceerplatforms (9A004g). Anderzijds wordt de controle op de technologie voor diffusielessen voor onderdelen van gasturbinemotoren (9E003a7) geschrapt en worden nieuwe decontrolnota’s ingevoerd voor elektromagnetische golfabsorberende materialen van “open-celschuim” (1C001) en voor “Informatiebeveiliging” die speciaal is ontworpen voor een “verbonden toepassing in de civiele industrie” (5A002). De EU-controlelijst van 2019 bevat ook wijzigingen in de bedieningsorganen van gereedschapswerktuigen voor tandwielen (2B003), Digital-to-Analogue Converters (3A001a5b) en meerlagige maskerbewaking (3B001h), alsmede voor hydrofoons die over meer dan 1 000 m werken (6A001a2a6), onderwatervoertuigen (8A001c) en detonatiemotoren (9A111).

Er werd een richtsnoer gepubliceerd in de vorm van een “uitvoerige wijzigingsmededeling” die een overzicht biedt van alle technische wijzigingen van de EU-controlelijst tweërlei gebruik van 2019⁶. De bijgewerkte en geconsolideerde controlelijst van de EU is sinds 31 december 2019 van kracht en hierdoor is niet alleen de EU beter in staat om aan haar internationale verplichtingen met betrekking tot de uitvoercontrole te voldoen, maar werd ook de concurrentiekracht van exporteurs in de EU ondersteund met betrekking tot producten waarvan de controleparameters zijn aangepast in overeenstemming met technologische ontwikkelingen.

Brexit-noodplannen

De Raad en het Europees Parlement hebben op 25 maart 2019 Verordening (EU) 2019/496 aangenomen tot wijziging van Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad door de verlening van een uniale algemene uitvoervergunning voor de uitvoer van bepaalde producten voor

⁴ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/december/tradoc_158495.pdf

⁵ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2199 van de Commissie van donderdag 17 oktober 2019 (PB L 338 van 30.12.2019, blz. 1).

⁶ De uitvoerige wijzigingsmededeling is beschikbaar op:
https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158393.pdf

tweeërlei gebruik uit de Unie naar het Verenigd Koninkrijk⁷. Die wijziging maakte deel uit van een pakket maatregelen in het kader van een “no deal”-noodplan voor bepaalde sectoren om de risico’s die gepaard gaan met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie te temperen. Zij is echter zonder voorwerp geworden als gevolg van de ratificatie van het terugtrekkingsakkoord.

2.3 Nationale uitvoerings- en handhavingsmaatregelen

Uitvoeringsbepalingen

De verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat, maar in de verordening is bepaald dat de lidstaten bepaalde maatregelen nemen met het oog op de uitvoering van specifieke bepalingen en dat de informatie over die maatregelen in het Publicatieblad van de Europese Unie moet worden bekendgemaakt. De informatienota van 2016⁸ biedt een overzicht van de maatregelen die door de lidstaten zijn vastgesteld, waaronder de uitbreiding van controles op de tussenhandel en doorvoer, de uitbreiding van controles tot producten die niet op de lijst staan om redenen van openbare veiligheid of uit mensenrechtenoverwegingen, de invoering van nationale algemene uitvoervergunningen, de toepassing van controles voor de overbrenging binnen de EU van producten die niet op de lijst staan, en informatie met betrekking tot de bevoegde autoriteiten.

De lidstaten hebben in 2019 nieuwe maatregelen gemeld: Frankrijk heeft een nationale algemene vergunning ingevoerd voor de uitvoer van goederen voor tweeërlei gebruik voor de reparatie van burgerluchtvaartuigen, terwijl het Verenigd Koninkrijk zeven open algemene uitvoervergunningen en één open algemene overslagvergunning heeft bijgewerkt teneinde rekening te houden met wijzigingen in de EU-lijst van controles op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik. Daarnaast heeft het Verenigd Koninkrijk op 24 september 2019 richtsnoeren inzake uitvoercontroles bekendgemaakt: producten voor tweeërlei gebruik, software en technologie, goederen voor foltering en radioactieve bronnen.

Handhavingsmaatregelen

In artikel 24 van de verordening is het volgende bepaald: “Elke lidstaat treft passende maatregelen om de correcte toepassing van alle bepalingen van deze verordening te waarborgen en stelt met name de bij inbreuk op deze verordening en de bepalingen ter uitvoering daarvan op te leggen sancties vast. Deze sancties dienen doeltreffend, evenredig en afschrikkend te zijn.”. Artikel 25, lid 3, punt e), bepaalt dat het verslag van de Commissie een speciale afdeling bevat die betrekking heeft op “de maatregelen die de lidstaten uit hoofde van artikel 24 hebben genomen en waarvan zij de Commissie overeenkomstig lid 1 van dit artikel in kennis hebben gesteld”. Samen met het jaarlijkse uitvoercontroleverslag van 2019⁹ is een lijst van nationale handhavingsmaatregelen gepubliceerd en deze lijst blijft geldig.

⁷ PB L 85 van 27.3.2019, blz. 1.

⁸ PB C 304 van 20.8.2016, blz. 3.

⁹

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2019&number=562&version=F&dateFrom=&dateTo=&serviceId=&documentType=&title=&titleLanguage=&titleSearch=EXACT&sortBy=NUMBER&sortOrder=DESC#>

3. ACTIVITEITEN VAN DE COÖRDINATIEGROEP TWEEËRLEI GEBRUIK

Overeenkomstig artikel 23, lid 3, van de verordening legt de Commissie aan het Europees Parlement jaarlijks een verslag voor over de activiteiten, onderzoeken en raadplegingen van de coördinatiegroep tweeërlei gebruik, waarin deskundigen van de Commissie en uit de lidstaten elk vraagstuk in verband met de toepassing van uitvoercontroles gezamenlijk onderzoeken teneinde de praktische consistentie en de doeltreffendheid ervan binnen de gehele EU te verbeteren. Daar voegt artikel 25, lid 3, onder a), aan toe dat in specifieke delen van het verslag de coördinatiegroep tweeërlei gebruik en haar activiteiten worden behandeld.

Tijdens de verslagperiode kwam de coördinatiegroep tweeërlei gebruik zevenmaal bijeen en bevestigde zodoende zijn functie als platform voor raadplegingen over een aantal actuele kwesties die hier beschreven worden.

3.1 Raadplegingen over kwesties betreffende de uitvoering – algemene informatie-uitwisseling

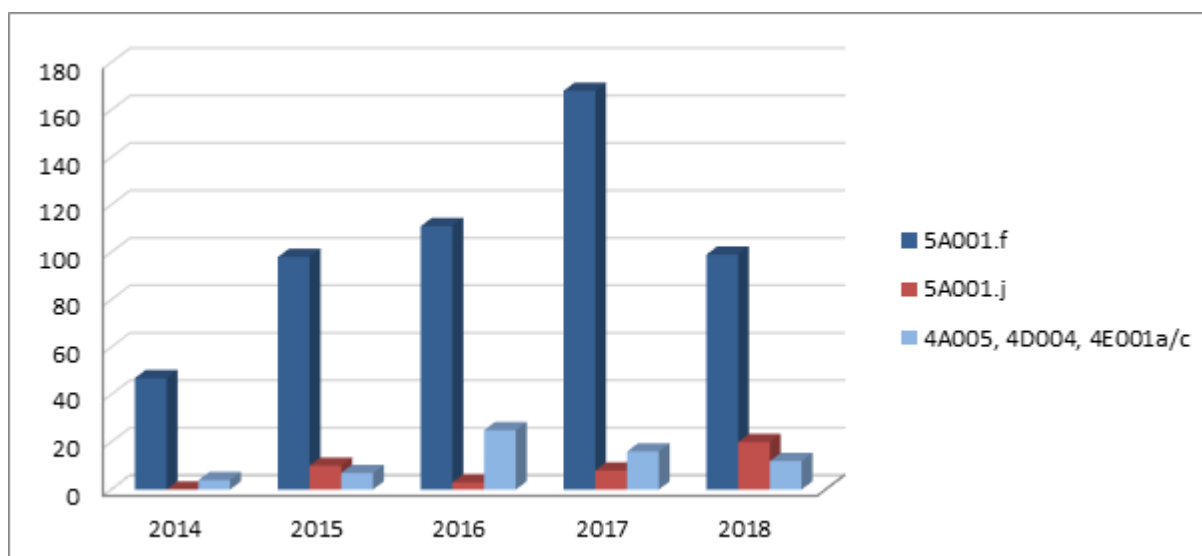
De coördinatiegroep heeft *algemene informatie uitgewisseld over kwesties in verband met uitvoercontrole*, onder meer ter ondersteuning van de modernisering van de EU-uitvoercontroles. De coördinatiegroep heeft in 2019 informatie uitgewisseld over straffen en sancties en heeft op basis daarvan een *overzicht van nationale handhavingsmaatregelen* gepubliceerd als bijlage bij het jaarlijkse uitvoercontroleverslag van 2019.

De coördinatiegroep heeft informatie uitgewisseld over *nationale uitvoeringsmaatregelen* en de voorbereidingen voor het bijwerken van de desbetreffende informatienota in het *Publicatieblad van de Europese Unie* voortgezet.

De coördinatiegroep heeft de methoden en de aanpak voor gegevensuitwisseling onderzocht en heeft *vergunningsgegevens verzameld* over 2018 ter verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten – in het bijzonder met betrekking tot het verzamelen van gegevens in het kader van internationale en algemene uitvoervergunningen – en ter verhoging van de publieke transparantie over uitvoercontroles van de EU op producten voor tweeërlei gebruik (bij het opstellen van dit jaarverslag zijn geaggregeerde EU-gegevens voor 2018 gebruikt).

Wat het debat over de controle op producten voor cybertoezicht betreft, heeft de coördinatiegroep in 2018 *informatie uitgewisseld over de toepassing van controles op technologieën voor cybertoezicht*. De deskundigengroep Surveillance Technology (hierna “STEG” genoemd) bleef een forum voor ad-hoc informatie-uitwisseling bieden, maar heeft in 2019 geen vergadering gehouden. Uit de bij de lidstaten verzamelde gegevens blijkt een daling van het aantal vergunningen (131 vergunningen in 2018, zoals blijkt uit onderstaande tabel). In diezelfde periode werden 27 weigeringen afgegeven voor producten voor cybertoezicht¹⁰.

¹⁰ In 2018 werden 23 vergunningen geweigerd voor systemen voor de interceptie of storing van mobiele telefooncommunicatie (5A001.f), twee voor surveillancesystemen voor netwerkcommunicaties van het internetprotocol (IP) (5A001.j) en twee voor inbraakprogrammatuur (4A005 e.a.).

3.2 Technische informatie-uitwisseling — kwesies betreffende de uitvoering

- *Ondersteuning bij de voorbereiding van een actualisering van de controlelijst van de EU*

De coördinatiegroep werd geraadpleegd over de bovengenoemde herziene controlelijst van de EU. Zowel nationale deskundigen als waarnemers van het Europees Parlement hebben op 16 mei 2019 een speciale bijeenkomst van de coördinatiegroep bijgewoond en presentaties gegeven waarin de belangrijkste veranderingen in de controlelijst werden belicht.

- *Technische informatie-uitwisseling over specifieke kwesies betreffende de uitvoering*

De coördinatiegroep besprak een aantal specifieke uitvoeringskwesies in het licht van verslagen van bevoegde autoriteiten, bijvoorbeeld met betrekking tot gegevens van ontvangers en eindgebruikers over uitvoervergunningen en douaneaangiften, de uitwisseling van informatie in het kader van algemene uitvoervergunningen van de EU (EUGEA's), benaderingen voor de identificatie van aan sancties onderworpen personen die betrokken zijn bij gecontroleerde uitvoer, en de identificatie van derden – geadresseerden en tussenpersonen – op het standaardvergunningsformulier.

3.3 EU-richtsnoeren voor de uitvoercontrole van producten voor tweërlei gebruik

De coördinatiegroep heeft een technische deskundigengroep voor de ontwikkeling van nalevingsrichtsnoeren voor de academische wereld (TEG-DUR) opgericht. De TEG-DUR heeft twee vergaderingen gehouden – op 13 juni en 16 oktober 2019 – en heeft de voortgang van zijn werkzaamheden aan de belanghebbenden gepresenteerd op het Export Control Forum op 13 december 2019.

3.4 Elektronische informatie-uitwisseling tussen bevoegde autoriteiten

Op grond van artikel 25, lid 3, punt b), moet de Commissie verslag uitbrengen over “de tenuitvoerlegging van artikel 19, lid 4” en “het stadium waarin de totstandbrenging van een beveiligd en versleuteld systeem voor de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Commissie zich bevindt”. De Commissie, gesteund door de coördinatiegroep, bleef de ontwikkeling steunen van het e-systeem voor producten voor tweërlei gebruik (Dual-use eSystem, hierna “DUeS”), een beveiligd en versleuteld elektronisch systeem dat door de Commissie wordt beheerd om een betere uitwisseling van informatie tussen de instanties voor uitvoercontrole en de Commissie te ondersteunen. In de loop van 2019 heeft de coördinatiegroep overeenstemming bereikt over specifieke verbeteringen van het DUeS en functies ontwikkeld ter ondersteuning van *kennisgevingen van weigeringen op grond van artikel 13, lid 5, van de verordening en bilateraal overleg tussen bevoegde autoriteiten uit hoofde van artikel 11 en artikel 13, lid 5, van de verordening*. Andere kleine aanpassingen werden in het DUeS aangebracht; zo werd in december 2019 de lijst van producten in het DUeS geactualiseerd om rekening te houden met de *bijwerking voor 2019 van de EU-controlelijst* uit hoofde van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2199 van de Commissie.

De coördinatiegroep is via een specifieke technische deskundigengroep ook steun blijven verlenen aan de ontwikkeling van een “platform voor elektronische vergunningverlening”, bestemd om op vrijwillige basis door bevoegde autoriteiten te worden gebruikt. De technische deskundigengroep inzake elektronische vergunningverlening is tweemaal bijeengekomen – op 18 maart en 14 oktober 2019 – en heeft de groep het proefproject inzake elektronische vergunningverlening voortgezet. Eind 2019 waren het “Front Office prototype” en het “Back Office prototype” klaar voor tests door de bevoegde autoriteiten, terwijl in het kader van het CERTEX-project besprekingen zijn begonnen over de integratie van e-vergunningensystemen voor tweërlei gebruik in het éénloketinitiatief van de douane. De Waalse bevoegde autoriteit (België) werd de vijfde autoriteit die deelneemt aan het proefproject (samen met de bevoegde autoriteiten van Italië, Letland, Roemenië en Griekenland). Het project is op 13 december 2019 ter gelegenheid van het Export Control Forum aan de belanghebbenden gepresenteerd. Het is de bedoeling dat e-vergunningsplatforms in de loop van 2020 operationeel worden bij die bevoegde autoriteiten.

3.5 EU-pool van deskundigen op het gebied van producten voor tweërlei gebruik

In 2019 is de EU-pool van deskundigen op het gebied van producten voor tweërlei gebruik, die wordt geleid door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC) van de Commissie en door lidstaten beschikbaar gestelde deskundigen, ondersteuning blijven bieden aan bevoegde autoriteiten die om technisch advies verzochten in verband met het beoordelen van specifieke vergunningaanvragen. In totaal werden gedurende de verslagperiode negen technische adviezen inzake de indeling van goederen verstrekt aan zes bevoegde autoriteiten.

3.6 Toepassing en handhaving

De coördinatiegroep heeft informatie uitgewisseld over de uitvoering en handhaving van controles. Volgens de beschikbare gegevens telde het EU-uitvoercontrole netwerk – dat personeel van de voor vergunningsverlening bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de Commissie omvat – in 2019 meer dan 450 personeelsleden. Wat handhaving betreft, werden in 2018 218 inbreuken op de regelgeving inzake uitvoercontrole geregistreerd, terwijl

ationale rechtshandavingsinstanties 85 administratieve sancties en 19 strafrechtelijke sancties hebben opgelegd.

3.7 Capaciteitsopbouw

In 2019 ondersteunde de coördinatiegroep de organisatie door het JRC van de Commissie, in samenwerking met het ministerie van Energie van de VS, van een evenement in Ispra (Italië) op 17-19 september 2019, waarbij het 12e *technische seminar* van de JRC-NNSA¹¹ voor vergunningverlenende autoriteiten en de 8e voortgangsvergadering over de opleiding inzake identificatie van goederen voor douane werden gecombineerd, met inbegrip van een gezamenlijke oefening inzake douanevergunningen.

Het JRC heeft een uitvoercontrolehandboek voor chemische stoffen gepresenteerd, dat een inventarisatie bevat van concordantiecodes voor chemische stoffen (classificatienummers voor uitvoercontrole, douanecode, CAS¹²-nummer en naam) uit hoofde van verschillende EU-verordeningen op het gebied van handel.

3.8 Transparantie en dialoog met de industrie en wetenschappelijke instellingen

De coördinatiegroep heeft de organisatie ondersteund van een op vrijdag 13 december 2019 in Brussel gehouden forum voor uitvoercontrole – bestaande uit brancheorganisaties, bedrijven die te maken hebben met producten voor tweërlei gebruik, wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke organisaties – om de uitvoering van EU-uitvoercontroles en het wetgevingsproces voor de modernisering van EU-uitvoercontroles te bespreken. In totaal hebben de Commissie en bevoegde autoriteiten in 2019 ruim 205 contactactiviteiten voor het bedrijfsleven georganiseerd of eraan deelgenomen.

Daarnaast heeft de coördinatiegroep documentatie opgesteld om exporteurs te ondersteunen bij de uitvoering van de verordeningen. Met name worden, in het kader van informatieverstrekking, de bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2199 van de Commissie¹³ aangebrachte wijzigingen aan de tekst van de controlelijst van de EU in een uitvoerige wijzigingsmededeling (“Comprehensive Change Note Summary 2019”) samengevat.

4. UITVOERCONTROLES IN DE EU — BELANGRIJKE GEGEVENS

Het is moeilijk betrouwbare gegevens over de totale uitvoer van producten voor tweërlei gebruik (met inbegrip van niet in de lijst opgenomen producten voor tweërlei gebruik) te verkrijgen, omdat aan die categorie producten geen welomschreven economische sector beantwoordt. De Commissie en de lidstaten verzamelen echter gegevens waarmee ramingen van de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik mogelijk zijn op basis van enerzijds specifieke gegevens over vergunningen, zoals die door de bevoegde autoriteiten zijn verzameld, en anderzijds statistische gegevens voor douanegoederen, waaronder ook goederen voor tweërlei gebruik vallen. De ramingen van de uitvoer voor 2018 worden hieronder gepresenteerd. In dit verband moet worden opgemerkt dat de ramingen zoals die

¹¹ De National Nuclear Security Administration (NNSA) maakt deel uit van het Amerikaanse ministerie van Energie.

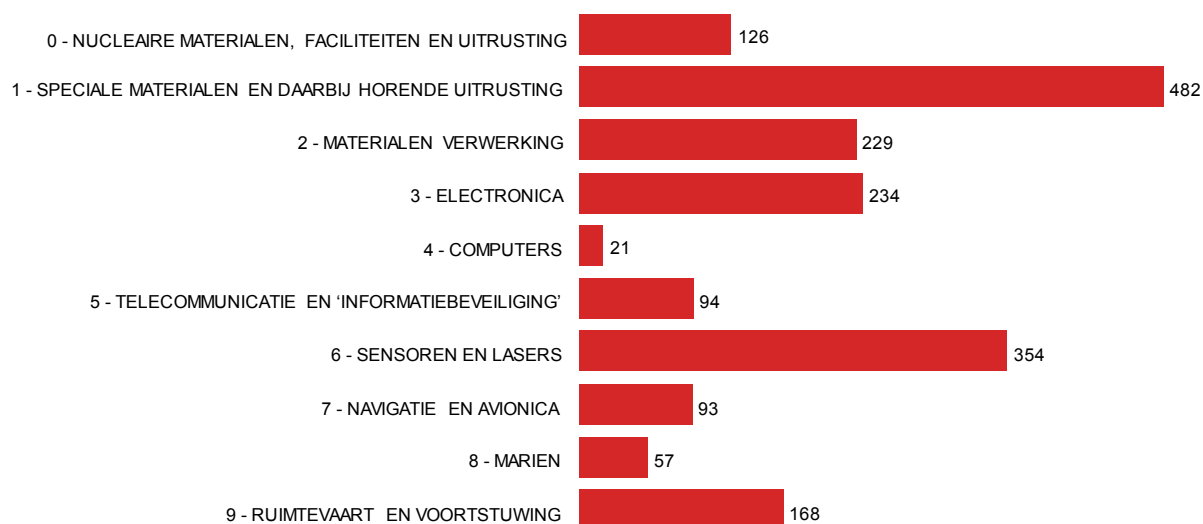
¹² Het CAS-nummer is een uniek nummer dat door de Chemical Abstract Service (CAS) aan een specifieke chemische stof wordt toegekend.

¹³ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/october/tradoc_158392.pdf

hierna worden gepresenteerd geen betrekking hebben op diensten en de immateriële overbrenging van technologie die zijn verbonden aan de handel in producten voor tweërlei gebruik.

4.1 EU-handel in producten voor tweërlei gebruik: producten en bestemmingen

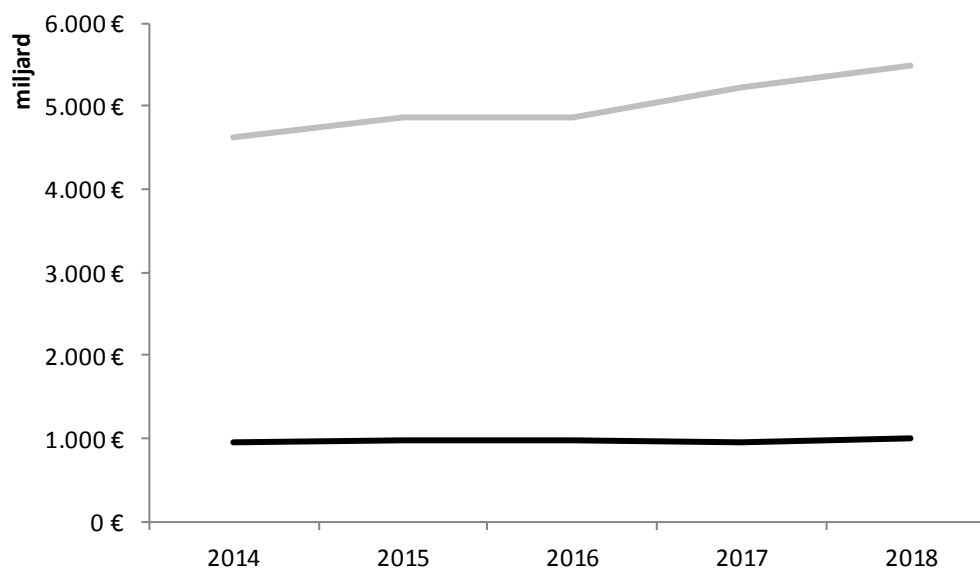
In 2019 was de verordening voornamelijk van toepassing op de uitvoer van circa 1 858 producten voor tweërlei gebruik zoals vermeld in de lijst van bijlage I (de controlelijst van de EU), waarbij de producten in tien categorieën zijn onderverdeeld (afbeelding 1). -Deze producten voor tweërlei gebruik hebben betrekking op circa 1 000 douanecategorieën, waaronder chemicaliën, metalen en niet-metaalhoudende minerale producten, computers, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, voertuigen en transportmateriaal e.d. Doorgaans behoren deze producten tot het hightechgedeelte van dit grote, gevarieerde goederensegment.

Afbeelding 1: aantal producten voor tweërlei gebruik, ingedeeld in de tien categorieën van bijlage I naar aanleiding van de vaststelling van Verordening (EU) 2019/2199.

Blijkens statistische ramingen van het betrekkelijke belang van handel in producten voor tweërlei gebruik vormt de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik ongeveer 3 % van de totale uitvoer van de EU (binnen de EU en buiten de EU) binnen een breed “uitvoerdomein met producten voor tweërlei gebruik”¹⁴ van douanegoederen, waaronder, in verschillende mate, bepaalde producten voor tweërlei gebruik kunnen vallen (afbeelding 2).

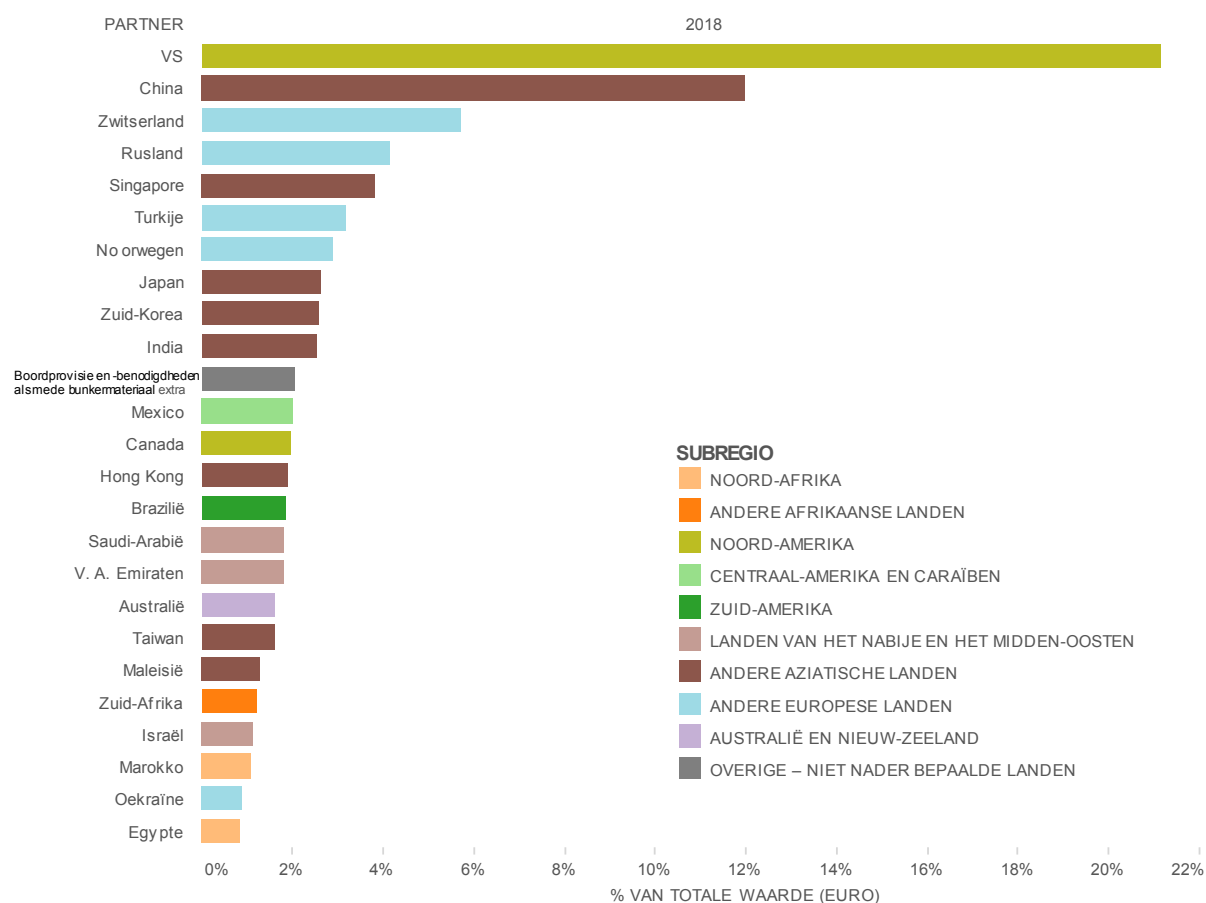
¹⁴ Voor de statistische methodiek die is ontwikkeld door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC) van de Commissie wordt een door DG TAXUD ontwikkelde tabel (“correlatietabel”) gehanteerd aan de hand waarvan classificatienummers en douanecodes voor producten voor tweërlei gebruik enerzijds en de gegevens uit de COMEXT-databank van Eurostat en vergunningsgegevens anderzijds aan elkaar worden gecorreleerd. Het begrip “uitvoerdomein met producten voor tweërlei gebruik” verwijst naar een groot en gevarieerd goederensegment, dat ook producten voor tweërlei gebruik omvat. De handel in producten voor tweërlei gebruik vindt plaats binnen dit goederensegment, maar is hier niet identiek aan, aangezien een omvangrijk gedeelte van de goederen binnen het uitvoerdomein met producten voor tweërlei gebruik niet daadwerkelijk goederen voor tweërlei gebruik zijn.

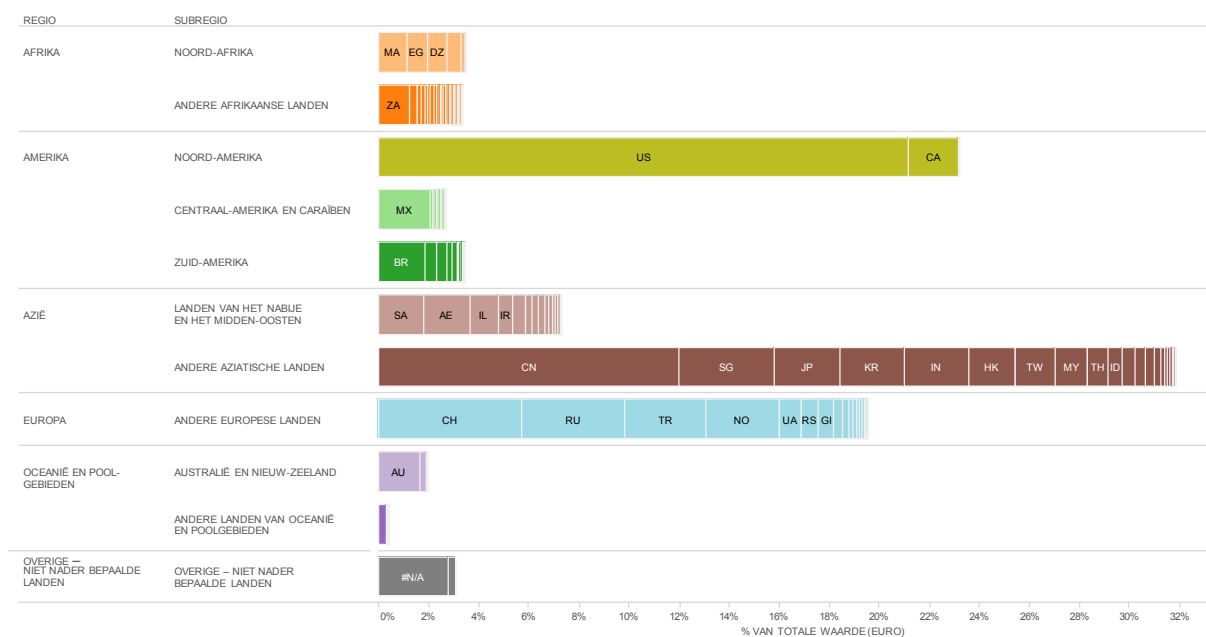
Afbeelding 2: statistische ramingen van uitvoer van producten voor tweërlei gebruik binnen en buiten de EU.

Uit statistische ramingen blijkt tevens naar welke bestemmingen de producten hoofdzakelijk worden uitgevoerd, en tevens dat een groot gedeelte van de uitvoer voor tweërlei gebruik bestemd is voor landen die staan op de lijst voor algemene uitvoervergunningen van de Unie (EUGEA's). De landen van bestemming weerspiegelen zowel de structuur van de uitvoermarkt in de EU wat de relevante goederen betreft, als de handelsfacilitatie op grond van de EUGEA's (afbeeldingen 3 en 4)¹⁵.

¹⁵ "Boordprovisie en -benodigdheden, alsmede bunkermateriaal extra" worden gedefinieerd als de levering van boordproviand. "Diverse – niet nader bepaalde landen" omvat niet nader bepaalde landen en gebieden in het kader van het handelsverkeer met buiten de EU gelegen bestemmingen (deze codes worden gewoonlijk gebruikt voor aan offshore-installaties geleverde goederen).

Afbeelding 3: ramingen van EU-uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik: 25 belangrijkste landen van bestemming voor de uitvoer en hun subregio's in 2018.

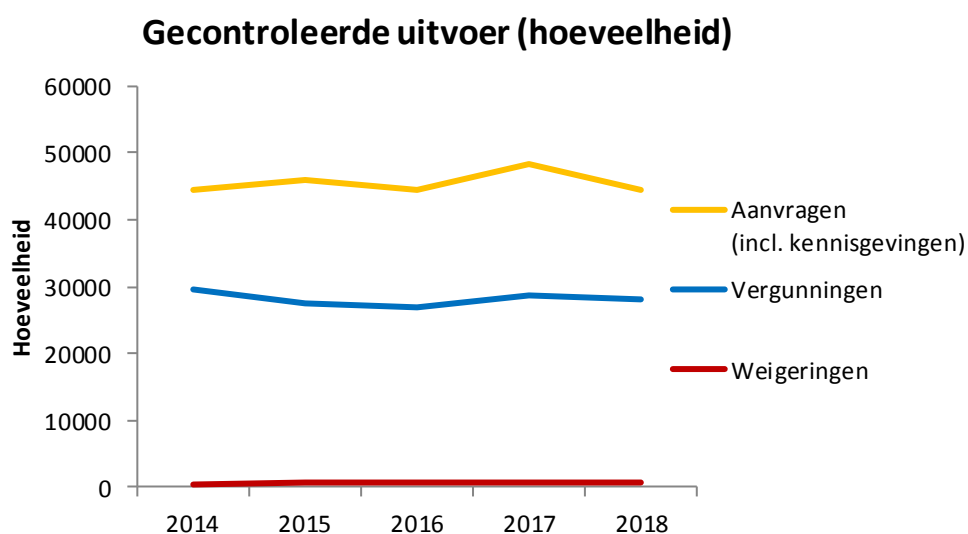

Afbeelding 4: ramingen van EU-uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik: landen van bestemming ingedeeld in wereldregio's en subregio's in 2018.

4.2. Controle op EU-handel in producten voor tweeërlei gebruik: aanvragen, vergunningen, weigeringen

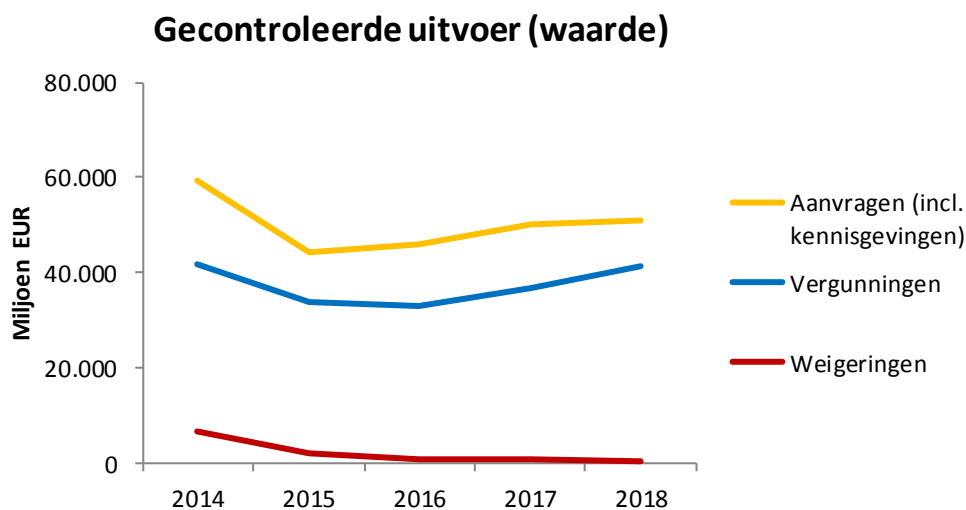
In het licht van artikel 19, lid 2 van de verordening (“de lidstaten nemen alle dienstige maatregelen om een rechtstreekse samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de bevoegde autoriteiten tot stand te brengen, teneinde de efficiëntie van de communautaire uitvoercontroleregeling te verbeteren”), heeft de coördinatiegroep gegevens en informatie over vergunningen uitgewisseld om het begrip van de uitvoercontroles en het economische effect ervan te verbeteren. Hierna wordt nader ingegaan op een deel van de gegevens die tijdens de verslagperiode zijn verzameld; daarbij moet echter wel worden opgemerkt dat niet alle lidstaten alle relevante gegevens verzamelen. Onderstaande informatie is dus een raming van geaggregeerde hoeveelheden en waarden binnen de beperkingen van de gegevens die door de lidstaten beschikbaar werden gesteld.

De totale waarde¹⁶ van de aanvragen bedroeg 50,7 miljard EUR en de gecontroleerde uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik vertegenwoordigde dus 2,6 % van de totale uitvoer naar bestemmingen buiten de EU. De krachtens een vergunning toegestane handel in producten voor tweeërlei gebruik was goed voor 41,5 miljard EUR, d.w.z. 2,1 % van de totale uitvoer naar bestemmingen buiten de EU, waarbij voor een meerderheid van de uitvoer individuele vergunningen (ongeveer 25 349 vergunningen in 2018) en globale vergunningen (naar waarde) waren verleend. Slechts een klein deel van de uitvoer werd daadwerkelijk geweigerd: in 2018 werden 791 vergunningen geweigerd, wat neerkwam op ongeveer 0,69 % van de waarde van de gecontroleerde uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik in dat jaar, en op 0,02 % van de totale uitvoer naar bestemmingen buiten de EU.

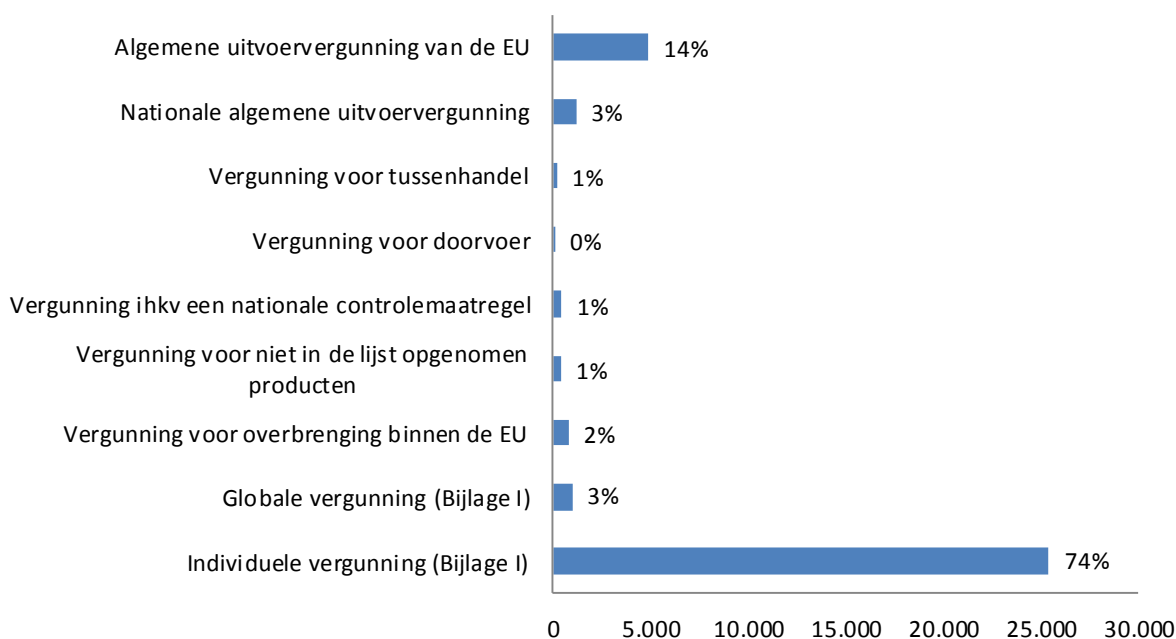
¹⁶ Dit cijfer omvat de waarde van de vergunningsaanvragen en kennisgevingen op grond van de algemene uitvoervergunningen.

Afbeelding 5: aantal vergunningen en weigeringen in 2014-2018¹⁷.

Afbeelding 6: waarde (miljoen EUR) van vergunningen en weigeringen in 2014-2018.

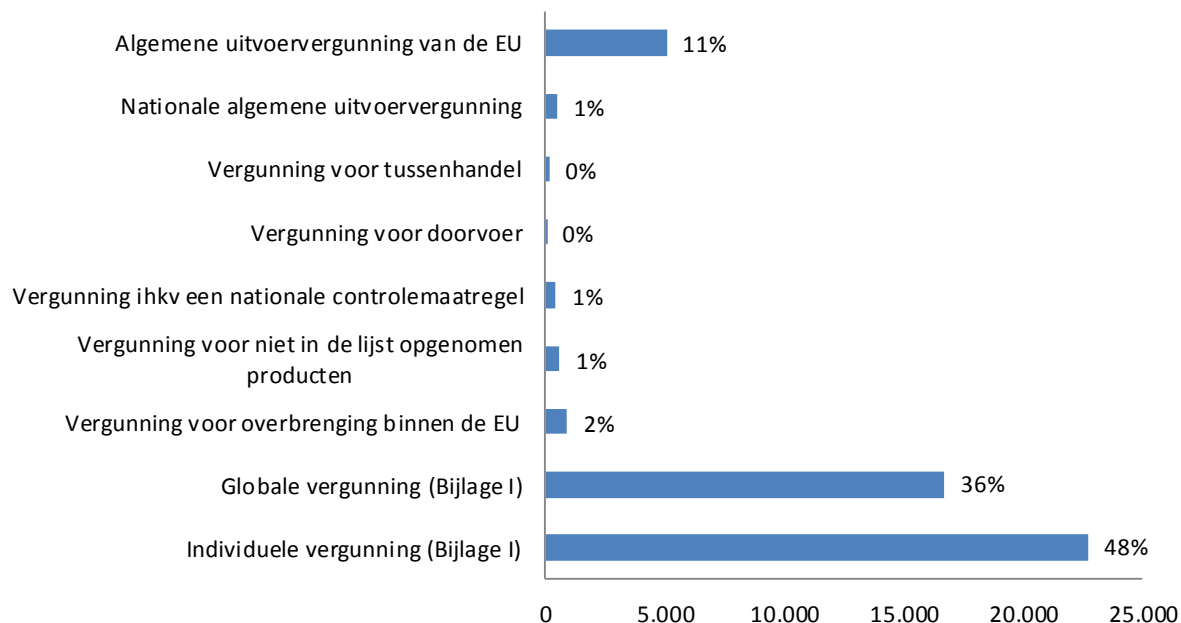
Vergunde uitvoer (hoeveelheid) per type vergunning in 2018

Afbeelding 7: aantal vergunningen per type vergunning in 2018.

¹⁷ In afbeelding 5 en afbeelding 6 omvatten de gegevens voor “Aanvragen” alle aanvragen voor vergunningen, met inbegrip van kennisgevingen op grond van algemene vergunningen, hetgeen een indicatie geeft van de “gecontroleerde uitvoer”, d.w.z. de waarde van de uitvoer buiten de EU die onderworpen is aan een vergunningsproces. In gevallen waar geen gegevens voor “Aanvragen” beschikbaar zijn, maken de grafieken gebruik van de gegevens voor “Vergunningen” als raming voor de gegevens voor “Aanvragen”. De gegevens voor “Vergunningen” hebben betrekking op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik die zijn toegestaan op grond van individuele en globale vergunningen. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal aanvragen niet noodzakelijkerwijs gelijk is aan de optelsom van vergunningen en weigeringen, aangezien er sprake kan zijn van ingetrokken aanvragen of van aanvragen die niet in hetzelfde jaar zijn afgerond. “Weigering” verwijst naar de omvang en de waarde van de geweigerde uitvoer.

Vergunde uitvoer (waarde) per type vergunning in 2018

Afbeelding 8: waarde (miljoen EUR) van vergunningen per type in 2018.

5. CONCLUSIES

De Commissie verzoekt het Europees Parlement en de Raad om van dit verslag nota te nemen in de context van de goede uitoefening van de bij de verordening aan haar gedelegeerde bevoegdheden.